

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 14

STEVILKA 9

ZIRI, SEPTEMBER 1975

Ob težavah Alpine pri uvozu surovin

Stabilizacija za vsako ceno

Zadnja dva meseca srečujemo na vsak korak besedo stabilizacija. To seveda ni slučaj, ker je celotno družbeno prizadevanje usmerjeno v temeljito ureditev našega gospodarskega družbenega življenja. Izvajanje načrta družbenoekonomskega razvoja v letu 1975 ni bilo v skladu s predvidevanji. Trendi gibanja rasti gospodarstva, življenjskih stroškov, inflacije, zunanjetrgovinske bilance, skupne potrošnje so zaskrbljujoči. Zvezni izvršni svet je sprejel ostre restriktivne (omejitvene) predpise, ki urejajo uvoz in izvoz. Ti predpisi določajo, da mora biti izvoz za 20 % večji od lanskega, da so pravice za izvoz iste. V nasprotnem so režimska sredstva (ki so predvidena za uvoz raznih repromaterialov) znatno zmanjšana. Naša DO takega povečanja izvoza nima. Lansko leto smo izvozili za 5.682.620 \$, letošnji predvide ni izvoz je sleer znatno večji (22 %), samo trenutno pod zahtevanim povprečjem.

Proizvodnja za izvoz (ZDA, Svico in ostale zahodne dežele) je stala več kot 14 dni. Nabavna služba se je morala do skrajnosti naprezati, da bi rešili položaj. Izjem ni bilo nobenih. Povsod zahtevajo toliko večji odstotek izvoza ne glede, da mi ocenjujemo tak odlok, vsaj v našem primeru, škodljiv. So primeri delovnih organizacij, ki lansko leto niso nič izvažale ali komaj nekaj malega, letos so izvozili nekaj več in imajo sproščen uvoz. Naš izvoz predstavlja 46 % celotne proizvodnje obutve. Uvozimo samo petino celotnega izvoza. Torej je razmerje med uvo-

zom in izvozom 1:5. Ze med dopustom, posebno pa po dopustu praktično iščemo samo rešitve, da bi uresničili visoke izvozne obveze.

V vsej zgodovini Alpine tako težke situacije z oskrbo materialov še ni bilo. Preko vseh zvez (Zveznega izvršnega sveta, zveznih sekretarjev, Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, Republiškega izvršnega sveta, Narodne banke, Gospodarske zbornice Jugoslavije, Gospodarske zbornice SRS in številnih drugih predstavnikov) smo stalno in neusmiljeno posredovali in zahtevali, da nam pomagajo rešiti tako izjemno

težak položaj. Delno nam je to uspelo 19. avgusta. Toda dovoljenj za uvoz še nimamo. Problem režimskih sredstev je v glavnem rešen. Obvezali smo se, da do konca leta 1975 izvozimo za več kot 20 odstotkov v primerjavi z lanskim letom.

Povem lahko le to, da so vsi razumeli našo situacijo, vsi so tudi spoznali neumnost takega predpisa, vsaj v primeru, ko je DO velik izvoznik. Vsi pa so bili dobesedno brez moči (ali na dopustih, ali niso upali posredovati, ali pa je zvezna administracija bila le administracija, ne glede na to, kaj je dejansko logika in kaj hočemo s tem doseči).

Pri nas so nastali ogromni dodatni stroški. Izvojni roki so zamujeni. Vprašanje je tudi, če bodo kupci sploh sprejeli celotno količino izdelkov, ker bomo tako kasnili. Če nam naročila stornirajo, smo ob nujni izvoz, ob tržišče in seveda založeni z zalogami, ki so že brez tega prevelike. Letalski prevoz, ki ga moramo plačati, pa je mnogo mnogo dražji kot ladijski prevoz. Vemo pa tudi, kakšne stroške smo imeli in imamo z neurejeno proizvodnjo, z zamenjavami. V času, ko bi morali vse sile zastaviti za realizacijo stabilizacijskih ukrepov, se moramo izjemno prizadevati za osnovno pro-

izvodnjo pod nenormalnimi pogoji, da se z vsemi silami trudimo za realizacijo izvoznih obvez ob minimalnem in nujnem uvozu. Nismo našli človeka, ki bi rekel, če je tako, potem se za vas napravi izjema. O našem položaju smo seznanili tudi javnost preko časopisov, televizije, o nenormalni situaciji, ki deluje prav nasprotno kot so družbeni cilji. Končno, mi želimo samo to, da se kaj takega več ne ponovi. Videli pa smo, da so zastavljena merila in predpisi za stabilizacijo trda in trdna. Na lastni koži smo občutili (kot smo videli ni bilo podobnega primera) vso neusmiljenost predpisov. Končno pa tudi upamo, da smo s stalnim in vztrajnim posredovanjem, dopovedovanjem, izjavami in razgovori le delno prispevali k temu, da bodo bodoči predpisi v smeri regulative uvoz-izvoz boljši, privlačnejši in spodbudnejši. Važno pa je tudi to, da se predpisom ni mogoče čez noč prilagoditi, kar je pokazal naš primer. Ko pomeni 20 % povečanje za nekoga šala, za nas pa skoraj nemogoče, in to pri 46 % celotne proizvodnje za izvoz bistveno vpliva na celotni uspeh DO.

Sedaj še k stabilizaciji pri nas. Po načrtu in obvezah smo izdelali stabilizacijski načrt, ki je seštevek predlogov vseh služb in celotne politike DO. Načrt je obravnaval SDS in ga sprejel. V načrtu štednje in stabilizacije nakažujemo številne možnosti, ki so odločilnega pomena za uspešno poslovanje in zmanjševanje stroškov, produktiv-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Kako smo poslovali v I. polletju?

V primerjavi z istim obdobjem preteklega leta, lahko ugotovimo, da smo v TOZD proizvodnje dosegli za 14 % večji celotni dohodek, vseh sredstev pa smo porabili več za 12 %. Amortizacija po predpisanih stopnjah je porasla za 33 %, nad predpisano stopnjo pa je nižja, kar je bilo predvideno že z letnim načrtom. Dohodek je porasel za 23 %. Iz dohodka smo pokrili pogodbene obveznosti, ki so se dvignile za 10 % ter za 11 % nižje zakonske obveznosti. Osebnih dohodkov so v primerjavi s prvim polletjem 1974 višji za 26 %.

Kot v TOZD proizvodnja smo tudi v TOZD prodaja do-

segli večji celotni dohodek kot leto dni poprej in sicer za 38 %. Vseh sredstev smo porabili več za 40 %. Amortizacija po predpisanih stopnjah je večja za 5 %, dohodek je porasel za 27 %. Porasle so tudi pogodbene obveznosti, in sicer za 12 %, zakonske obveznosti pa so nižje za 4 %. Osebnih dohodkov so se zvišali za 28 %. Vidimo torej, da je dohodek zadostoval za pokritje obveznosti, tako pogodbenih, kakor tudi zakonskih, ter osebnih dohodkov.

Posebej je treba poudariti visok porast zalog, predvsem zalog gotovih izdelkov v mesecu juniju. V TOZD proizvodnja so zaloge gotovih iz-

delkov porasle po količini za okrog 56 %, v TOZD prodaja domačih obutev za približno 45 %, tuja obutev pa za 43 %. Ta pokazatelj je prav gotovo zaskrbljujoč, saj nam je znano, da naraščanje zalog zmanjšuje likvidnost. Res je, da smo pred sezono jesenzima, za našo DO najboljše čas prodaje, toda kljub temu moramo vsestransko ukrepati, da bomo znižali zaloge ter tako izboljšali likvidnost podjetja. Po novih predpisih je potrebno ob periodičnih obračunih oziroma zaključenem računu zmanjšati dohodek že za vse neplačane terjatve, nastale na domačem tržišču,

ki so starejše od 45 dni. Vse delovne organizacije si prizadevajo, da bi jim kupci v roku poravnali zapadle terjatve, če ne prostovoljno, pa s prisilno izterjavo preko sodišča. Ker je poslovna banka zelo skopa pri dodeljevanju kratkoročnih kreditov, moramo sami poskrbeti, da nas tudi v prihodnje ne bodo tožili naši dobavitelji — to pa bomo v precejšnji meri dosegli z zmanjševanjem zalog. Istočasno pa nam bo ta ukrep pomagal, da bomo ostali investicijsko sposobni, saj je nujno, da bi čimprej pričeli z gradnjo hale.

Ana Strlič





razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ured

ALI SO DELEGATI RES DELEGATI je bila tema razgovora za urednikovo mizo, v katerem so sodelovali:

Anton Kopač — delegat Skupnega delavskega sveta
 Marta Freljh — delegat DS TOZD proizvodnja obutve
 Milan Kavčič — delegat DS TOZD prodaja obutve
 Anica Cokan — delegat Zbora združenega dela SO
 Franci Poljanšek — delegat Zbora krajevnih skupnosti SO
 Marta Treven — delegat SIS

USTAVA SRS DOLOČA:

115. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in v druge samoupravne organizacije in skupnosti in določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

126. člen

Delavski svet delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela sestavljajo delegati delavcev temeljnih organizacij združenega dela, neposredno izvoljeni na način in po postopku, ki ju določa samoupravni sporazum o združitvi. V delavskem svetu delovne organizacije mora biti zastopana vsaka njena temeljna organizacija združenega dela.

Delegati delajo po smernicah delavcev oziroma delavskega sveta temeljne organizacije združenega dela, ki jih je izvolila, in so jim za svoje delo odgovorni.

V statutu temeljne in druge organizacije združenega dela in v samoupravnem sporazumu o združitvi so določene pravice in obveznosti delegatov in njihova odgovornost delavcem oziroma organom upravljanja teh organizacij.

1. vprašanje:

Ali menite, da (kot delegat) poznate svoje pravice in dolžnosti?

Anton Kopač:

Kljub temu, da stalno zasledujem dogajanja v podjetju in deloma izven, menim, da le deloma poznam svoje pravice in dolžnosti. Mislim, da mi — delegati — premalo poznamo samoupravne akte, poslovno politiko in poslovnanje podjetja. Verjetno bo tre-

ba delegate takoj po izvolitvi usposobiti z različnimi seminarji in jih seznaniti z aktualnimi dogodki, da ne bo prišlo do takšnih nasprotij, da delegat v razpravi predlog kritizira in odklanja, na seji pa avtomatično glasuje, brez predhodnega dodatnega predloga ali pojasnila.

Marta Freljh:

Mislim, da svoje pravice in dolžnosti delno poznam, ne

morem pa ugotoviti razlike med članskim in delegatskim sistemom, ker prej nisem bila član delavskega sveta.

Milan Kavčič:

Delno poznam. Mislim pa, da je za navadnega delavca vse to prezamotano. In še tisto, kar mislim, da bi bilo prav, da napravim kot delegat, je težko ali nemogoče izvesti.

Anica Cokan:

Smatram, da kot delegat poznam svoje pravice in dolžnosti, le da dolžnosti ne morem izpolnjevati, kot je treba, saj so gradiva vedno preobsežna in jih delegati prepozno dobijo v obravnavo. Tako potem gradivo niti konferenca delegacij ne more temeljito obdelati, kaj šele, da bi se delegat pred sejo skupščine posvetoval s svojimi volivci.

Franci Poljanšek:

Svoje dolžnosti poznam. Ne morem pa se vedno poglobiti v gradivo, ki ga prejmem za sejo, ker je rok kratek, gradivo pa preobsežno in tudi predpisi se hitro menjajo. Poleg tega, da so gradiva preobširna, so tudi velikokrat preveč strokovna. Bolje bi bilo, da bi bilo gradivo napisano preprosto in tako razumljivo vsakomur.

Ugotovitev, da delegat od prejema gradiva do seje polovico prostega časa rabi za pregled gradiva, bo držala. To pa dosti pove...

Marta Treven:

Priznati moram, da kot delegat SIS le delno poznam svoje pravice in dolžnosti. Vsakdo smatra, da je dolžnost delegata le v tem, da se redno udeležuje sej skupščin. Vendar to po mojem še ni dovolj. Delegat, ki je določen za sejo skupščine, bi moral gradivo natančno pregledati, da gre na skupščino pripravljen in da si upa povedati

mnenje delegacije oz. volivcev.

2. vprašanje:

Kolikokrat ste se že (kot delegat) pogovarjali z delavci, ki so vas izvolili, o zadevi, ki je bila (ali, ki bo) v razpravi?

Franci Poljanšek:

Ko se pogovarjaš z ljudmi, vsak samo vpraša, koliko bo denarja od SO za področje, kjer živi, in kaj se bo naredilo v tem kraju. Vemo pa, da se sredstva občin zbirajo v proračunu, proračun pa je odvisen od nas vseh, kako bomo gospodarili in poslovali.

Marta Treven:

Moram reči, da nikoli. Niti nimam točne predstave o tem, kako naj bi tak način obveščanja potekal. O sklepih, ki jih je sprejela skupščina, navadno predebatiramo le na skupni seji delegacij Alpine, ne najdemo pa primerne načina, s katerim bi obveščali delavce o našem delu. Ugotavljam, da je delo delegacije še vedno zaprt v ozek krog.

Milan Kavčič:

Pogovarjamo se s sodelavci in tudi povem, o čem smo razpravljali in sklepali. Večkrat pa doživim, da so z drugih strani že drugače informirani in si zadeve različno tolmačijo. Čutim, da je premalo povezave, pa naj bo v podjetju, v kraju, med DO v kraju in podobno.

Marta Freljh:

Sicer se pogovarjam z delavci pred zasedanjem delavskega sveta, vendar do sedaj nisimo imeli nobenega organiziranega sestanka v zvezi z dnevnim redom delavskega sveta.

Anica Cokan:

Zal moram tudi na to vprašanje odgovoriti negativno, in to iz istih razlogov, kot so zajeti v odgovoru na prvo vprašanje. Dvomim pa tudi, da katerikoli delegat vodi razgovore s svojimi volivci pred sejo skupščine. Zato menim, da se današnji delegat ne razlikuje od prejšnjih odbornikov, saj na skupščini ne izraža mnenja svojih volivcev, temveč pri glasovanju še vedno izraža svoje osebno mnenje.

Anton Kopač:

O zadevah, ki so v razpravi, kot delegat čisto razpravljam v skupinah s svojimi sodelavci. Posebno v zadevah, ki zadevajo neposredno naš oddelek (npr. obravnava predloga Samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za OD in nekaterih drugih samoupravnih aktov).

3. vprašanje:

Vaš kratek predlog — kako bi zaživel delegatski sistem.

Anica Cokan:

Predvsem bi morali od občinske skupščine prejeti zbori delegacij gradivo pravočasno, tako da bi imeli izbrani delegati za skupščino priložnost pogovoriti se s svojimi volivci. Vprašanje pa je, na kakšen način to rešiti, ali sklicati sestanke po oddelkih med delovnim časom, kar je izredno drago, a zagotovljena bi bila udeležba, ali sestanke sklicati med prostim časom, dvomim pa, da bi bila udeležba polnoštevna.

Menim pa, da je vzrok za nezanimanje tudi v tem, ker se v okviru SO preveč obravnava lokalne zadeve, ki so v pristojnosti krajevnih skupnosti.

Anton Kopač:

Pravočasna in razumljiva informiranost; usposabljanje delegatov, izvoliti aktivne in sposobne delegate, ki naj bodo tudi temu primerno izobraženi.

Marta Freljh:

Mnenja sem, da bi morali imeti v oddelku sestanke po izmenah ali skupinah, da bi obravnavali zadeve, ki so predlagane za rešitev na DS in da bi lahko predlagali, da pridejo na dnevni red delavskega sveta tudi naša vprašanja in problemi.

Marta Treven:

Delegatski sistem bo zaživel šele tedaj, ko bomo bili vsi delegati seznanjeni s svojimi pravicami in dolžnostmi. To pa bi bilo možno le z organizacijo raznih seminarjev, na katerih bi vsaj okvirno spoznali svoje delo in da bi potem lahko s tem znanjem delali v praksi. Zaradi nepoznavanja delegatskega sistema v praksi, ne znamo delati tako, kot je določeno z ustavo. Zal pa se je organizacija takih seminarjev zataknila ravno pri denarnih sredstvih.

Delo delegatov bi bilo verjetno bolj učinkovito, če bi se bolj povezali z ostalimi delegacijami žirovskih podjetij in krajevne skupnosti, da bi lahko enotno zastopali svoja stališča. To smo sicer na začetku že poskušali, a ugotovili smo, da za skupno sestajanje nimamo primerne prostora, poleg tega pa bi tak način terjal veliko časa in denarja. In spet se je zataknilo pri denarnih sredstvih.

Milan Kavčič:

Vsaka nova stvar se uvaja počasi. Tudi delegatski sistem še ni popoln, treba ga bo še dopolniti, da bo zaživel in dosegel namene, za katere je bil sprejet.

Franci Poljanšek:

Če bo dovolj denarja, bo tudi delegatski sistem zaživel in se bomo lahko pogovarjali, kako in kaj bomo napravili. Je pa na terenu zelo težko sklicevati sestanke, ker ni udeležbe.



Misel večine prisotnih delegatov: delegatski sistem bo treba še izpopolnjevati in delegate izobraževati



Naročila so - težave z materialom velike

Ugodni rezultati proizvodnje po količini v prvem polletju so nam kazali, da bo letošnja »bera« našega poslovnega rezultata še kar ugodna. Vendar smo prav v zadnjih dneh prvega polletja prišli v situacijo, ki bo bistveno vplivala na rezultate našega dela. Proizvodnja obutve in z njo tudi obrat Alplasa, ki sta organsko povezana, imata v zadnjih dveh mesecih zelo velike težave zaradi omejitve uvoza materialov.

Po planu proizvodnje ravno poleti delamo izključno za izvoz. To velja zlasti za proizvodnjo smučarske obutve. Za ta termin smo imeli tudi dobavne roke za posamezne specialne materiale, ki so tipično sezonski in so zanje specializirane le maloštevilne tovarne v zahodni Evropi.

V prvih mesecih leta smo s strani proizvodnje pritiskali na izvozno službo naj čimprej preskrbi naročila za športno obutve. Vedeli smo, da bodo roki kratki, kupci pa so prav v dobavnih rokih neizprosnih in nepopustljivi. Situacija je izgledala zelo slaba. Saj vemo, da smo imeli v preteklih letih slabe zime, ki bistveno

da izpolnimo kratke dobavne roke in s tem zadovoljimo poleg ostalih kupcev, zlasti še kupca v Ameriki, ki se je prvič pojavil z znamko Alpina na ameriškem trgu. Toda prav v tem času so prišli strogi predpisi ZIS o omejitvi uvoza, da izboljšamo zunanje-trgovinsko bilanco. Proizvodnja je tekla, toda kmalu smo bili pred dejstvom, da ne bomo mogli več normalno delati. Vsak dan se je pojavljalo na spisku večje število manjkajočih materialov, za katere ni zamene na domačem trgu. In to od zaklop, zakovic, stremen, podloge, iprena, do integralnih PU komponent in elastomerov

Prav malo boljše pa je situacija pri lahki obutvi. Res tu ni toliko materialov, ki so neposredno vezani na uvoz. Vendar pa je ta vezana na izdelke obrata Alplasa, ki pa je odvisen v celoti od uvoza.

Tudi tu imamo dovolj naročil in zasedene kapacitete v celoti za leto 1975.

Po predvidenem planu moramo izdelati še 280.000 parov, od tega 40 % za izvoz. Le normalne razmere pri dobavi materialov v bodoče, večje sodelovanje in enotnost med posamezniki in vodilnimi ter konkretnije akcije pri reševanju in iskanju možnosti za boljši uspeh, nam bo prineslo realizacijo postavljenih nalog in ublažilo posledice zastojev.

Pri izvozno-uvozni politiki pa bo morala širša družbeno politična skupnost gledati dolgotrajnejše. Gledati na to, da si industrije brez uvoza ni mogoče predstavljanje, seveda pa bo treba upoštevati razmerje, več izvoza kot uvoza.

Vladimir Plvk



vplivajo na prodajo smučarskih čevljev, poleg tega pa je šla v stečaj firma, ki je bila skoraj petnajst let naš najboljši kupec. Kljub temu se je položaj izboljšal. Naročila so prihajala, z njimi pogodbe v podpis z zelo kratkimi dobavnimi roki z ostalimi obveznostmi. Material smo naročili po predpisih kupca, v katerih so že določeni posamezni specialni proizvajalci za ustrezne materiale. Ti proizvajalci pa so v glavnem v državah, s katerimi imamo najslabšo zunanje-trgovinsko bilanco. Skupno se je nabralo za izvoz okrog 40.000 parov naročil za smučarsko obutve. Od te količine bi morali izdelati okrog 30.000 parov do konca avgusta. Skompletirali pa smo do 20. avgusta 1975 le približno 8000 parov.

Kje so vzroki in kakšne bodo posledice. V juniju smo pričeli kompletiranje smučarske obutve. Proizvodnja je stekla, iskali smo možnosti, kako povečati proizvodnjo,

za proizvodnjo brizganega čevlja. Iskali smo rešitve. Vendar prav v proizvodnji tovrstne obutve ni mogoča zamena z domačimi materiali. Posledica tega so neplani-rani dopusti, spreminjanje proizvodnje in ustavitve proizvodnje. Najhuje pa je to, ker smo s tem zamudili dobavne roke. Vprašamo se lahko, kako bodo gledali kupci na nas v prihodnji sezoni? Ali nas bodo še imeli za resne dobavitelje?

V zadnjem času se razmere počasi vsaj delno normalizirajo. Toda čas je tekkel, nas pa je preteklo. Prav gotovo pa je v tem tudi precej naših napak. V Ameriko in Kanado se poslužujemo letalskih prevozov pošiljk, kar pa bo povzročilo ogromen strošek okrog 2 milj. N din. Upado, da bomo s tem vsaj delno zadovoljili kupce. Vprašamo se, koliko bi bili nam doma nujno potrebni ti milijoni?

Stabilizacija ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

nost, kvaliteta, razvoj, proizvodni program, samoupravni razvoj, vloga družbenopolitičnih organizacij, disciplina, organizacija, nagrajevanje, uvoz, izvoz, cene, tržno gospodarjenje, prilagojevanje, zmanjševanje režije, medsebojni odnosi. V načrtu stabilizacije je predviden način in sistem kontroliranja in izvajanja tega načrta. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije stalno in občasno kontrolirajo uresničevanje načrta.

Stabilizacija je delo nas vseh. Vsi smo odgovorni, da se do skrajnosti potrudimo za kvalitetnejše delo na vseh ravneh in delovnih mestih. Stabilizacija za nas pomeni osnovno utrditev dela, odnosov, zaostritev celotnega poslovanja v skladu z družbe-

Podatki o osebnih dohodkih so vedno zanimivi. Včasih smo z njimi zadovoljni, drugič ne. Danes pogledimo, kakšno je bilo poprečje v I. polletju leta 1975:

TOZD proizvodnja obutve	2.616.— din
Delovna skupnost skupnih služb	3.297.— din
TOZD proizvodnja in DSSS skupaj	2.738.— din
TOZD prodaja obutve — prodajalne	3.412.— din
TOZD prodaja obutve — prodajna služba	3.034.— din
TOZD prodaja obutve skupaj	3.228.— din

Primerjava teh poprečij v OD v lanskem prvem polletju pove, da smo v TOZD proizvodnja obutve in DSSS povečali OD za 24,73 %, v TOZD prodaja obutve — prodajalne — pa za 22 %. Za celotno TOZD prodaja obutve primerjava ni mogoča, ker se je del prodajne službe vključil v to TOZD šele letos.

Ti podatki so sicer skopi, podrobnejši pa so vam na voljo na oglašnih deskah.

Zanimivi pa bodo tudi podatki, kako so se gibal OD v istem obdobju v SR Sloveniji:

Po podatkih Zavoda za statistiko SR Slovenije so znašali poprečni OD, izplačani v letošnjem prvem polletju v Sloveniji 3273.— din in so bili za 27,7 % višji kot oni, ki so jih bili izplačevali v Sloveniji v prvih šestih mesecih lani.

Od tega so znašali v gospodarstvu poprečno 3.184.— din, v negospodarstvu pa 3.768.— din.

Koliko smo zaslužili v prvem polletju

Poprečni OD v I. polletju 1975 v panogah:

— projektanti in gradbeništvo	5.688.— din mesečno
— v pomorskem prometu	5.484.— din mesečno
— v družbenih organizacijah	4.457.— din mesečno
— v premogovnikih	4.291.— din mesečno
— v zbornici	4.287.— din mesečno
— v umetnosti	4.083.— din mesečno
— v elektrogospodarstvu	4.048.— din mesečno
— v organih uprave	3.918.— din mesečno
— šolstvo	3.918.— din mesečno
— v organih uprave	3.943.— din mesečno
— zdravstvo	3.722.— din mesečno
— črna metalurgija	3.531.— din mesečno
— grafična industrija	3.517.— din mesečno
— papirna industrija	3.358.— din mesečno
— trgovina na drobno	3.082.— din mesečno
— elektroindustrija	2.976.— din mesečno
— v kmetijstvu	2.964.— din mesečno
— gostinstvo, turizem	2.820.— din mesečno
— v lesni industriji	2.814.— din mesečno
— v usnjarsko-obutveni industriji	2.802.— din mesečno
— v tekstilni industriji	2.724.— din mesečno

Če primerjamo naše poprečje v TOZD proizvodnja obutve in skupnih službah, ki znaša 2.738.— din in poprečje v usnjarsko-obutveni industriji, vidimo, da tega poprečja nismo dosegli in smo za 2,28 % izpod. Trgovina na drobno ima poprečje 3.082.—, pri nas v TOZD prodaja obutve (brez prodajne službe) 3.412.—, kar pa je že boljša primerjava.

no-ekonomskimi cilji. Stabilizacija je stalni proces, ki nam mora priti v kri. Kot smo v zadnjem mesecu z vso intenzivnostjo reševali zelo težko situacijo v uvozu in iz-

vozu, tako smo dolžni napraviti vse, da načrt stabilizacije in štednje v DO Alpina dosledno izvajamo in s tem prispevamo tudi k družbeni stabilizaciji.

I. Reje

Usnarji povečujejo cene

Cene gornjemu usnju, ki ga na domačem tržišču primanjkuje v zadnjem času naglo naraščajo.

Za izdelavo čevljev za izvoz v Sovjetsko zvezo smo se z usnarji že pred meseci pogodbeno dogovorili o količinah, dobavnih rokih in cenah. Nekateri usnarji pa teh pogodb nočejo v celoti izpolniti po dogovorjenih cenah. Trdijo, da morajo surove kože plačevati po precej višjih cenah. Uvoz kož je namreč zelo omejen, na domačem tržišču pa jih ni dovolj. Trgovci s kožami to situacijo izkoriščajo, povišujejo cene, kar v tem času, ko celotna družba vloga velike napore v stabilizacijo gospodarstva, tudi z zniževanjem cen, nikakor ne bi smelo biti.

Lojze Kopač



Uspeh prodaje na doma- čem tržišču v prvem polletju letošnjega leta

O finalnem rezultatu poslovanja TOZD Prodaja v letošnjem prvem polletju ste že lahko brali v našem časopisu. Zato tokrat le nekaj o gibanju prodaje na domačem tržišču v letošnjem prvem polletju. S tem bo v veliki meri pojasnjen tudi finančni rezultat.

V realizacijo TOZD Prodaja spada prodaja v maloprodajni mreži in grosistična prodaja (prodaja na veliko) na domačem tržišču. Poglejmo, kako je potekala prodaja v letošnjem prvem polletju.

1. Prodaja v maloprodajni mreži: V maloprodajni mreži smo v prvem polletju letos prodali 547.156 parov obutve, kar je 2% manj kot v istem obdobju lanskega leta. Promet pa je bil 28% višji kot v istem obdobju lani, tako da smo plan prometa za prvo polletje presegli za 13%. Ti podatki nam kažejo, da je bila prodaja v maloprodajni mreži v prvem polletju letos uspešna. To uspešnost pa znižuje dejstvo, da so tudi zaloge precej porasle, tako da z obratnimi sredstvi komaj še pokrivamo poprečne zaloge. V prihodnjih mesecih bomo morali zato prav zalogam posvetiti veliko pozornosti.

Ceprav je bila prodaja v maloprodajni mreži količinsko gledano dobra, pa finančno nismo dosegli posebno dobrih rezultatov. Vzrok za

to pa je v tem, da v prvem polletju prodajamo pomladansko in poletno obutev, ki pomeni v bistvu slabšo polovico naše prodaje. Zato vsako leto ustvarimo pozitiven rezultat v glavnem s prodajo zimске obutve v drugem polletju in pričakujemo, da bo tako tudi letos.

2. Grosistična prodaja na domačem tržišču:

Grosistično smo v prvem polletju prodali na domačem tržišču za 7.542.440,00 din obutve. To prodajo bomo skušali v bodoče čim bolj povečati, tako s kadrovske razširitvijo, kot tudi z nekaterimi novimi prijemi pri raziskavi tržišča.

Za prodajo na domačem tržišču torej lahko rečemo, da je bila v celoti gledano uspešna, še naprej pa si moramo prizadevati za zniževanje zalog. V drugem polletju, ko bomo prodajali jesensko in zimsko obutev, pa lahko pričakujemo tudi ugoden finančni rezultat.

Tomaž Košir

nek proizvod pri različnih razmerjih med ponudbo in povpraševanjem.

Na tak način se bo oblikovala cena v čistem tržnem gospodarstvu, kjer ni državne vmešavanja v gospodarske tokove. Pogoji za čisto tržno gospodarstvo je tudi veliko število ponudnikov in veliko število potrošnikov.

Cene, ki se bodo oblikovale na trgu, kot rezultat ponudbe in povpraševanja, pa se ne bodo nikoli popolnoma ustale.

Ko bo zaradi večjega povpraševanja začela cena rasti, bo ta vzpodbudila proizvajalce, da bodo povečali ponudbo. Tako bo ponudba na trgu kmalu zopet presegla povpraševanje, kar bo povzročilo ponovno padanje cen.

Vendar pa se cene ne bodo nikoli neomejeno spreminjale, temveč bodo samo več ali manj odstopale od neke dolgoročne ponudbene cene. Ta cena je odvisna od produkcijske cene, ki vsebuje produkcijske stroške in nek normalni dobiček. Slika 2. Če bo

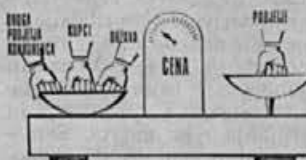


Slika št. 2

cena padla tako nizko, da ponudniki ne bi več mogli doseči normalnega dobička, bo ponudba hitro padala, kar bo povzročilo ponovni dvig cen.

DELOVANJE KONKURENCE IN DRŽAVE NA CENE

Pojem konkurence je stalno prisoten in je sestavni del tržnega mehanizma. Večja konkurenca pomeni večji pritisk prodajalcev ali pa kupcev drug na drugega v prodaji oziroma nakupu blaga. V primeru, ko imamo prosto konkurenco, ni nobenih omejitev za tržno tekmo. Število prodajalcev je v takem primeru zelo veliko, zato nihče od njih ne bi mogel načrtno vplivati na prodajo. Na trgu s takšno konkurenco bi se cena oblikovala v višini, ki bi bila blizu stroškov, prodajalci pa bi dobivali le nek normalen in upravičen dobiček. V sliki 3 je prikazan vpliv



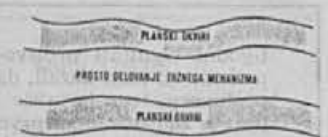
Slika št. 3

konkurence na tržno ceno. Čim močnejša je konkurenca pri ponudbi nekega proizvoda, tem nižja bo tržna cena, ki se bo izoblikovala.

Nasprotni pojem od proste konkurence pa je monopol. V takem primeru velika podjetja, ki so edini ponudniki ne-

kega proizvoda na določenem trgu, izrabljajo svojo moč ter izkoriščajo potrošnike s prisvajanjem velikega monopolnega dobička. Naloga družbenih organov je preprečevati monopolistične težnje in tako pritiskati na zniževanje monopolnih cen. Monopolni položaj lahko družbeni organi ublažijo tako, da z uvozom, novimi investicijami, davki in carinami urejajo ponudbo. Državni organi lahko tudi urejajo povpraševanje z višanjem kupnih skladov, ali pa enostavno določijo najvišje možne ali pa fiksne cene. S svojim vmešavanjem v tržni mehanizem štiti potroš-

nike in z vplivom na cene tudi usmerja proizvodnjo v skladu z interesi splošne gospodarske politike.



Slika št. 4

Slika 4 ponazarja, kako se planski okvirji, ki jih postavlja država, vključujejo v prosto delovanje tržnega mehanizma.

Bojan Starman



Naša nova prodajalna v trgovskem centru v Velenju

Mehanizem cen

GIBANJE CEN V CISTEM TRŽNEM GOSPODARSTVU

Zivimo v času tržnega gospodarstva, v katerem so odnosi na trgu podrejeni tržnim zakonom. Vsak proizvod ima na trgu neko ceno, ki se je predhodno izoblikovala na osnovi povpraševanja in ponudbe.

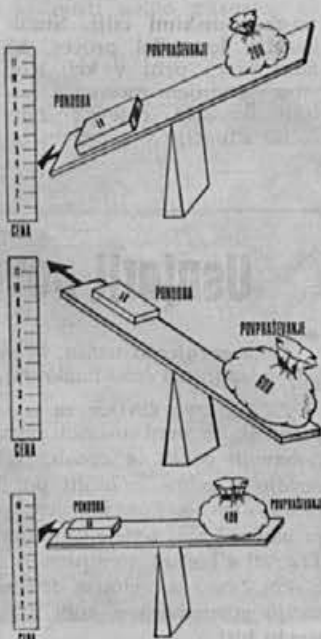
Če hočemo prisvojiti neko blago moramo zanj plačati tržno ceno. Cene na trgu in dohodek posameznika sta odločilna omejitvena dejavnika, ki določata, koliko dobrin si bo lahko kdo prisvojil.

Vsak potrošnik si zato želi, da bi bile cene na trgu čim nižje, ker bi si tako s svojimi omejenimi dohodki prisvojil več dobrin. Nasprotno pa se prodajalci trudijo, da bi na trgu prodali svoje izdelke čim dražje in bi si s tem pridobili večji dobiček.

Ker so si želje potrošnikov in želje prodajalcev popolnoma nasprotni, se pojavi vprašanje, kakšna bo dejanska cena, ki se bo izoblikovala na trgu. Ta cena bo rezultat jakosti ponudbe in povpraševanja. V primeru, ko bo ponudba večja od povpraševanja, bodo pričele cene na trgu padati. Če bodo hoteli prodajalci v takem primeru prodati svoje izdelke, bodo morali nižati cene, drugače

pa bi velike količine proizvodov ostajale v zalogi.

V nasprotnem primeru, ko je povpraševanje večje od ponudbe, pa cene prično naraščati. Ponudniki z lahkoto prodajajo svoje izdelke ob večjih cenah, zato jo pričenejo večati. Te odnose lahko prikazemo tudi grafično. Slika 1 nam nazorno prikazuje, kako se bo gibal tržna cena za



Slika št. 1

Solidarnostna stanovanja bodo tudi letos

Kmalu bo v Zireh dograjen stanovanjski blok, v katerem je štiri stanovanja odkupila samoupravna stanovanjska skupnost Skofja Loka — samoupravna enota za družbeno pomoč. Ta stanovanja so namenjena za občane z nižjimi dohodki (do 1.200.— din na člana družine) in za mlade družine, katerim se dodeljujejo stanovanja pod posebnimi pogoji. Tako bosta letos mladim družinam dodeljeni 2 stanovanji, ostalim kategorijam občanom z nižjimi osebnimi dohodki pa tudi dve stanovanji.

Seveda je to za naše potrebe še zmeraj zelo malo,

vendar lahko le ugotovljamo, da se je tudi v Zireh pričela gradnja blokov in da bomo morali vsaj vsako leto dograditi tak blok, da bomo zadostili vsaj najnujnejšemu povpraševanju po stanovanjih. Dejstvo je, da je vedno več mladih družin, ki namensko varčujejo in izpolnjujejo pogoje za pridobitev stanovanja pri Samoupravni stanovanjski skupnosti kot kategorija prosilcev mladih družin, zato upravičeno pričakujemo, da se bo v Zireh takoj pričelo s pripravami za gradnjo novega bloka.

S. C.

Martj Tušek želimo ob odhodu v pokoj vse najboljše in še vrsto let trdnega zdravlja.



V spomin



**Mirku
Kristanu**

V začetku avgusta smo se poslovili od našega upokojenca Mirka Kristana. V nedopolnjenem 70. letu starosti je umrl zaradi hude bolezni. V Alpini je bil zaposlen od aprila 1948 do konca decembra 1960, ko je bil upokojen.

Mirko je najprej delal kot prirojevalec zgornjih delov obutve, kasneje pa se je ukvarjal z modeliranjem kot samostojni modelir, kasneje pa je postal vodja modelirnice. Razvoj čevljarstva industrije je zahteval napredek in razvoj modelirkega kadra. Usposobiti je bilo treba nove modelirje. Pri razvoju modelirstva in usposabljanja kadra je prav gotovo opravil pionirsko delo. Prejšnji modelirski oddelek je kasneje prerastel v široko razvojno službo, v kateri se vedno uspešno delajo prav tisti strokovnjaki, ki so svojo pot začeli v modelirskem oddelku pod vodstvom modelirja Mirka Kristana.

Ohranili ga bomo v spominu kot vestnega delavca in dobrega strokovnjaka.



**Juliju
Grošlju**

Neizprosno posega smrt v vrste naših upokojenec. V komaj dopolnjenem 60. letu je iz njihovih vrst iztrgala Julija Grošlja, dolgoletnega delavca v naši delovni organizaciji.

Julij Grošelj se je zaposlil v Alpini januarja 1948. leta. Kot delavec je začel delo v oddelku za zblito izdelavo obutve. Tu je delal vseskozi vestno in prizadevno, dokler ni razvoj čevljarstva zahteval preusmeritev proizvodnje na drugo, lažjo vrsto podplatne izdelave in bil uspešen delavec vse do marca 1960. leta, ko je začel delati v skladišču gotovih izdelkov na delovnem mestu pomočnika v odpremnem oddelku. Na tem delovnem mestu je ostal do upokojitve, decembra 1969.

Člani kolektiva se ga bomo vedno spominjali kot dobrega in vestnega delavca, prenekateri borci Prešernove brigade pa kot izrednega in hrabrega mitraljezca.

Govorijo vam :

Franc Trček iz montaže: Zanima me, če se sploh spleča, da šale za smučarske čevlje delamo doma, ker vse potrebno uvažamo!

*

Tinka Demšar, finančna služba

Povsod slišimo o varčevanju in štednji na vseh področjih. Ali se tega zavedajo tudi tisti, ki upravljajo z družbenimi sredstvi?

*

Andrej Mlakar iz skladišča: Kakor nekateri obravnavajo delo skladiščnih delavcev, izgleda, da je skladišče nepotrebno!

*

Franc Marolt iz skladišča: Zanima me, če se dobi specialka za razpred skladišč Alpine?!

*

Tona Debeljak, skladišče: Vodilni naj bi si ogledali, kakšni so pogoji dela v skladiščih...

*

Vinko Eniko iz skladišča: Izračunajte, koliko stane transport med skladišči, najemnine in škoda, ki nastane na materialu v neprimernih prostorih!

*

Franc Marolt: Zakaj ostane toliko materiala na koncu sezone v skladiščih?!

*

Samoupravna kronika

od 15. 7. do 15. 8. 1975
14. 8. — Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

Pregledane prošnje prosilcev za delo in obravnavane v skladu s potrebami po delavcih.

Obravnavane pritožbe delavcev na postopek pri postavljanju norm. Postopek je bil enak kot dosedaj, zato pritožbe rešene negativno, razen v enem primeru, kjer je pritožbo treba dopolniti s strokovnim mnenjem in bo odbor na prihodnji seji o pritožbi ponovno razpravljala.

Obravnavan predlog za razporeditev pripravnic Miluške Jesenovec in Sive Pišek in predlog potrjen. Potrjena tudi osebna ocena za Marjana Špeha ter pozitivno rešena pritožba Milene Pregelj za izplačilo regresa.

Iz samoupravnih interesnih skupnosti Zdravljenje bo dražje — ali bo tudi boljše?

Občinska zdravstvena skupnost je imela doslej 4 seje, na katerih je obravnavala:

1. Poročilo o izvajanju zdravstvenega varstva in zavarovanja Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj v letu 1974

2. Delovni program zdravstvenega varstva in potrebnih sredstev SZZ Kranj za leto 1975

3. Samoupravne sporazume o dogovarjanju o stopnjah prispevkov za posamezne kategorije zavarovancev ter o pravicah zavarovancev,

4. Investicijski program za gorenjsko regijo za zdravstvene objekte in opremo za obdobje od 1974 do 1978.

Delovni program zdravstvenega varstva zagotavlja približno enako stopnjo zdravstvenega varstva, ki smo ga dosegli na Gorenjskem v preteklem letu. Kakšnih bistvenih sprememb ne bo niti pri denarnih nadomestilih niti pri pravicah zavarovancev od zdravstvenega varstva. Program predvideva izboljšave pri kadrovske zasledbi v tistih vrstah zdravstvenega varstva, kjer je primanjkljaj največji, izpopolnitev specialističnih služb, izboljšavo zdravstvenega varstva žena in okrepitev higiensko epidemiološke dejavnosti ter ureditev lekarn.

Naša delegacija je obravnavala vse pomembne samoupravne akte s področja zdravstvenega varstva ter pripombe posredovala občinski oz. regijski zdravstveni skupnosti. Razen redkih izjem pa le-te niso bile upoštevane. Sprejeti in upoštevani so bili vsi obravnavani samoupravni akti, razen Sporazuma o prispevkih uporabnikov zdravstvenega varstva k stroškom za posamezne oblike zdravstvenega varstva. Ta sporazum bo z občutno višjimi stopnjami participacije (sofinanciranja) vzbudil veliko hude krvi med zavarovanci, še posebno med tistimi z nižjimi osebnimi dohodki. Kot predvideva ta sporazum bo treba za prvi obisk zdravnika na domu odšteti 4 stare tisočake, za pregled pri specialistu 2 in za zdravlilo na recept 1 tisočak. Povišale pa se bodo tudi participacije za ortopedske pripomočke in zobozdravstvene storitve.

Se najbolj pa je razgibal delo občinske zdravstvene skupnosti investicijski program za zdravstvene objekte in opremo v gorenjski regiji za obdobje 1974—1978, ki razen investicij za prizidek zdravstvenega doma v Skofji Loki ni predvideval investicij v naši občini. Zato je bil sprejet sklep, da se mora v ta program vključiti lekarna v Zireh, ki posluje v skrajno neugodnih razmerah. Hkrati z izdelavo lokacijsko tehnične dokumentacije za lekarno v Zireh se mora obravnavati tudi zdravstvena postaja Ziri.

Prav tako pa je bila postavljena zahteva, da je potrebno v Gorenji vasi (ne glede na to, kje bodo stanovali delavci zaposleni v rudniku urana v Zirovskem vrhu), do pričetka obratovanja rudnika zgraditi novo zdravstveno postajo in temu primerno tudi povečati kadrovske zasledbo zdravstvenih delavcev v Gorenji vasi.

Na zadnji seji sta bili postavljeni tudi dve delegatski vprašanji:

1. Do kdaj bomo morali Zirovci na rentgensko slikanje zob v Skofjo Loko in zakaj je to potrebno, ko smo vse doslej to lahko opravili v Zireh,

2. Kako rešiti problem prevoza nujnih primerov, da bi Zirovcem ne bi bilo treba čakati rešilni avto več ur.

Odgovore na vprašanji bomo dobili na prihodnji seji občinske zdravstvene skupnosti, objavil pa jih bo tudi naš časopis.

Marija Kastelec

Kadrovske novice

Zaposlilo se je 15 novih delavcev. V Zireh je nastopilo 8 delavcev, in sicer: Jerneja Trček, pisarniška delavka v plansko analitskem oddelku, Andreja Cadež, ekonomski tehnik in Roman Fortuna, kemijski tehnik, pripravnik, Antonija Oblak in Ida Jereb, kvalificirani šivalci obutve v šivalnici športne obutve, Marija Kosmač, nekvalificirana delavka v šivalnici lahke obutve, ter Janez Oblak in Drago Grošelj, kvalificirana izdelovalca spodnji delov obutve v montaži lahke obutve. V obratu v Gorenji vasi sta nastopili delo dve delavki: Veronika Rihtaršič, kvalificirana šivalca zgornjega dela obutve in Cilka Bizjak, nekvalificirana delavka. Na Colu ni bilo novih delavcev. V prodajni mreži pa so nastopili delo Gospa Radujković in Brani-

slav Stančič, prodajalca v prodajalni v Banjaluki, Milica Gojković v Koprivnici, Dragana Arambašič v Kragujevcu in Ana Vojak v Karlovcu.

Z delom je prenehalo 5 delavcev. V obratu v Zireh je prenehala z delom Franc Frlc, čevljarjski tehnik, Marija Hribar, kvalificirana šivalca obutve — manipulant v lahki šivalnici obutve, Roman Krvin, kvalificiran delavec v montaži težke obutve in Marta Tušek iz montaže lahke obutve. V obratu Gorenja vas ni bilo odpovedi dela, na Colu pa je prenehala delo na lastno željo Genovefa Cuk. V prodajni mreži sta prenehala z delom Marjan Videc iz prodajalne Varaždin in Irena Hunjadi iz prodajalne Zagreb III.

A. F.

Iz nabiralnika

Vprašanja:

1. V novem sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodke piše o bonih, ki pripadajo delavcem, ki iz zdravstvenih razlogov ne moremo malicati v tovarniški kuhinji.

Zanima me, kje so boni?

Lojzka Mrlak

2. Ali bomo res lahko šli v pokoj s 55. letom?

3. Ali je »led prebit« pri gradnji trgovskega centra?

Odgovori:

Odgovor na prvo in drugo vprašanje bomo objavili v prihodnji številki. Na tretje vprašanje odgovarja **Jože Bogataj**:

TRGOVSKI CENTER — SE NE TAKO KMALU

Poročali smo že o pripravah za gradnjo trgovskega centra v Zireh in pisali, da nas do podpisa pogodbe loči le malo. Zal pa moramo danes ugotoviti, da do podpisa pogodbe ni prišlo, ker je predstavnik ABC iz Ljubljane odredel sodelovanje, ker ni pravočasno pripravil ustreznih pogodb o skupnem vlaganju. Krajevna skupnost, kakor tudi investitorji, smo bili zaradi takega neposlovnega odnosa zelo presenečeni in smo temu primerno tudi postopali.

In kakšno je stanje sedaj? Od 15. maja do danes je veliko sprememb. Prišli so novi zakoni o investicijskem vlaganju, ki so zelo ostri in neprizanesljivi. Za vsa negospodarska vlaganja je potrebno položiti 50% sredstev investicijske vrednosti, kar pa je v našem primeru veliko breme. Predstavniki Krajevne skupnosti smo sredi avgusta ponovno obiskali investitorje in jih seznanili o težki situaciji. Ugotovili smo, da so podjetje PTT Kranj, Veletrgovina Skofja Loka in Ljubljanska banka še vedno resni investitorji, medtem ko je Kokra iz Kranja odpovedala sodelovanje zaradi finančnih razmer. V ta namen Krajevna skupnost še išče novega interesenta.

Delamo z vso silo, vendar trenutna situacija pri investitorju nam delo zelo otežuje.



»V družini nas je bilo šest otrok,« pripoveduje **MILAN ZAKELJ**, znani prvoborec in revolucionar. »Od doma sem tako odšel s trinajstimi leti in pol, najprej služil kot mali hlapec. S petnajstim letom pa sem se šel učiti za mehanika in se po štirih letih izučil leta 1940. Tam, kjer sem delal, je bila delavska razredna zavest bolj razvita, kar je vplivalo tudi name, zato sem se hitro odločil in decembra 1941 že odšel v partizane. Svojo vlogo pri moji odločitvi pa so seveda imeli tudi moji bratje.«

Bratje Zakelj so bili v začetku vsi borci Cankarjevega bataljona. Trije: Vinko, Pavel in Janez so padli, Milan pa je poleti 1942 postal desetar, jeseni istega leta je odšel na teren, kjer je delal kot organizator osvobodilnega gibanja. Tako je leta 1943 postal sekretar za Poljansko dolino, od spomladi 1944 pa vse do leta 1955 pa je delal v organizaciji za notranje zadeve. Tudi po vojni ni prenehal z družbenopolitičnim delom. V Skofji Loki je bil nekaj let sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov, nato pa je odšel na okrajno organizacijo Zveze borcev — kot podpredsednik.

»Tu sem se zlasti ukvarjal s socialnimi problemi borcev in pa z zgodovino.«

Od leta 1961 do 1966 je bil direktor Zavoda za socialno zavarovanje Kranj, leta 1967 pa se je zaradi bolezni upokojil.

Nekaj hipov, in prebili smo se skozi življenje našega rojaka. Toda to je bilo 50 let borbe, odpovedovanja, študija.

»Veš,« pravi, »če hočeš uspešno delati, je treba biti stalno z vsem na tekočem. Moram reči, da sem svoje čase, po vojni, pa vse do upokojitve mnogo študiral sam. Posebno v družbenopolitičnem delu je treba razumeti vse točke razvoja, kajti razvoj družbe je treba gledati na

densko se zbere stara družbe kvartopirceve in zagrožene so ostre kazni za odsotnost.



Kot dobrega poznavalca ljudi in razmer v vsej občini, zlasti v Poljanski dolini in v Zireh, ga spominim še na žirovske družbene probleme...

»Ja, Ziri so tipični odraz neke družbe, kjer je tradicija močno zakoreninjena, razvijajo pa se v posebnih razmerah, ob katere že močno butajo procesi v svetu. Blagovni odnosi in tržno gospodarstvo so tudi v Zireh našli svoj odmev. Ljudje so se začeli cepiti. Mislim pa, da je treba pomeniti težnje ljudi. To bo nekdo moral napraviti — in to čimprej.

Prilika za to je morda sedaj, ko ste začeli planirati razvoj kraja. Povezati je treba še posebno vse tiste, ki kaj vedo, o katerikoli stvari, in so pripravljeni delati. Mislim, da bi marsikdaj lahko sodelovali tudi Zirovci, ki so kje zunaj, zato bi bilo dobro ustvariti neko evidenco, potem pa ob raznih vprašanjih povabiti k sodelovanju prave ljudi.«

Ura, ki smo namenili za razgovor, je minila kot bi trenil. Toda misli, napotkov, pa tudi zgledov je bilo za mnogo naših delovnih ur.

Tekst: Neško Podobnik
Foto: Franc Jesenko

»V družini nas je bilo šest otrok,« pripoveduje MILAN ZAKELJ, znani prvoborec in revolucionar. »Od doma sem tako odšel s trinajstimi leti in pol, najprej služil kot mali hlapec. S petnajstim letom pa sem se šel učiti za mehanika in se po štirih letih izučil leta 1940. Tam, kjer sem delal, je bila delavska razredna zavest bolj razvita, kar je vplivalo tudi name, zato sem se hitro odločil in decembra 1941 že odšel v partizane. Svojo vlogo pri moji odločitvi pa so seveda imeli tudi moji bratje.«



No, za Milana tudi sedaj še ni počitka. Zadnja leta se je ukvarjal s socialo in zdravstvom, sedaj pa poskuša pomagati razreševati nekatera stanovanjska in socialna vprašanja.

Se posebno pa ga zaposluje društvo upokojencev v Skofji Loki, saj ima kot predsednik vedno dosti opravkov.

Seveda, ob tako resnem in odgovornem delu ne pozabi na oddih. Enkrat te



Planince vodi transverzalska pot tudi v bolnico Franjo. In veste koga so na tej poti srečali? Tovarišico FRANJO, ki jo vidite na sliki in po kateri je dobila ime ta partizanska bolnišnica.



Dopust smo preživeli: nekateri lagodno, drugi ob domačih delih, tretji... o tem pa pripoveduje Peter Milnar

Na strehi Evrope

Marsikak planinec si želi osvojiti še kakšen višji vrh kot je naš Triglav. Misli poleteti tudi na najvišje vrhove Evrope, sveta. Do nedavnega sva bila taka sanjača tudi midva s Tonetom. Ko se je nama ponudila prva prilika, sva jo izkoristila in se odpravila na pot. Pridružila sva se skupini kranjskih planincev. Vse je bilo treba urediti naglo, tako da časa za kakšne posebne priprave za ta podvig nisva imela. Skrbelo naju je tudi muhasto vreme. Ko sva imela urejene vse dokumente pri PD Kranj, sva dobila vse prepotrebne informacije o opremljenosti, denarju, hrani, bivanju v tem svetovnem mestu smučanja in alpinizma. Največji problem je bila prtljaga, saj na hrbtu ne moreš nesti vsega, kar si želiš na tako dolgi poti. Proti Kranju, zbornemu mestu sva odšla s precej nabitiimi nahrbtniki in potovalkami. Ob dogovorjeni uri so bili vsi zbrani, tu je bil tudi avtobus, ki se je marsikomu zasmilil, ko smo ga nakrmili s kupi prtljage in hrane. Ko smo preko Rateč zapuščali v večernem soncu osvetljene gore, smo si zaželeli, da se vsi srečno vrnemo med domače vrhe, druga želja pa je bila, da nas bi vsaj pri vzponu na streho Evrope, Mont Blanc, spremljalo lepo vreme. Z nočjo je go... nje v avtobusu ponehano, prepustili smo se spancu; pred nami je bila še dolga pot. Med vožnjo smo si nekajkrat pretegnili kosti, se malo osvežili in hajd naprej. V ranih jutranjih urah smo se približali našemu cilju. Pot nas je vodila mimo Milana, Torina, skozi dolino Aoste. Prvi pogled na vrh je bil razveseljujoč. Kopal se je v jutranjem soncu, ob pogledu na nebo pa je v nas zažarela iskra upanja, da bo v bližnjih dneh lepo vreme. Pred vhom v predor smo opravili carinske formalnosti. Tudi vožnja skozi 11,5 km dolg »tunnel« je bilo posebno doživetje, saj se človek ne pelje vsak dan tako dolgo pod zemljo. Ko smo tako predrli planine, se je prilegel krajši postanek, fotoaparati so bili na delu, saj je bilo možnosti za lep posnetek res veliko. Se nekaj kilometrov in že smo bili na cilju v Chamonixu. Čeprav je bilo nedeljsko jutro, smo se hitro porazgubili po trgovinah, kjer smo nabavili potrebno manjkajočo opremo, zlasti ledeniška očala. V tem vrvežu smo naleteli na prvi problem, kje najti primeren prostor za postavitve tabora in našega izhodiščnega mesta. Prilika se nam je ponudila v bližnjem Les Houchesu. Po postavitvi tabora so se oglašili želodci, pomagati si je moral vsak sam. Popoldne smo posvetili počitku in pripravam za vzpon. Na težave pri vzpo-

nu so nas opozorili že doma, tako da smo si preskrbeli tablete proti bruhanju in glavobolu. Na pomenku zvečer pred odhodom smo si ob razlagi izkušenih kranjskih vodičev ustvarjali stvarnejšo sliko o vzponu, saj smo imeli del terena pred očmi. Naslednje jutro smo startali ob osmih z žičnico do Bellevue do višine 1786 m. Tu smo pre-



S poti na Mont Blanc

stopili na zobato železnico in se povzpeli na višino 2350 m do točke Orlovo gnezdo. Pred nadaljevanjem smo pogledovali v nebo, kajti v smeri vrha so se podile sumljive megle. Odlašali nismo, zagrizli smo se v trdo granitno skalo. Vse do prve postojanke Tete Rousse na višini 3167 m nas je spremljalo sonce. Vedeli smo, kako deluje višina na tek, zato smo se krepko podprli. Pravi vzpon pa se je šele začel. Do naslednje kočice na Aiguille de Gouter smo morali premagati 600 m visoko steno. Kmalu po odhodu nas je v steni zajela huda snežna nevihta, ki nas je spremljala vse do kočice na 3863 m. Prave predstave o steni nisi mogel dobiti zaradi megle, ki je zastirala pogled. S pridobivanjem višine so se pričeli pojavljati znaki višinske bolezni, tako da me je ob prihodu v kočico glava že pošeno bolela. Pomagale niso nobene tablete, čeprav sem jih jedel kot bombone. Proti večeru pa so se pojavili problemi z želodcem. Kljub slabemu teku mi je zaužita hrana komajda ostala v njem. Prespali smo v baraki zraven kočice, drenj pa je podoben našemu v naših planinskih postojankah. Spanje je bilo bolj čemenje, tako da smo z lahkoto, toda neprespani vstali ob enih ponoči. Malo pred drugo uro smo bili pripravljani za odločilni pohod. Vsa pot do vrha je bila prekrita z debelo snežno odejo, tako da si poti brez derez in cepina ali smučarskih palic ni bilo mogoče zamisliti. Korak je bil zelo umirjen in previden, saj je bil vrh še daleč, rezerve v telesu pa zelo skromne. Prvi počitek smo si privoščili pri zavetišču Vallot 4362 m visoko. Nadaljevanje poti je

bilo nevarnejše, zato se je bilo zaradi varnosti potrebno navezati. Da je bila pot zanimivejša, smo se od časa do časa ozirali proti vzhodu, kjer nas je pozdravljalo prvo jutranje sonce. Na vrhu smo si segli v roke kmalu po 6. uri zjutraj. Z vrha je bil prekrasen razgled, a kaj ko ga ni bilo mogoče dolgo uživati, saj sta oster mraz in veter kazala svoje zobe. Na hitro smo napravili nekaj spominskih posnetkov, kaj drugega pa nam niti ni prišlo na misel, samo da smo se čimprej umaknili v zavetje malo pod vrhom. Meni je celo zmrznil prst na roki kljub rokavicam. Kakšne težave pa so nekateri imeli z želodcem pa raje ne pišem.

Vračali smo se ravno tako z zelo umirjenim korakom, toda nasmejani, saj si lepšega in srečnejšega zaključka ni mogoče zamisliti. Na povratku čez steno nam je nagajal tudi led in smo morali biti zelo previdni. V taboru je utrujenost kaj kmalu izginila z obrazov, saj smo se lahko pošteno najedli, predvsem tople hrane, zvečer pa ob pogovoru vse skupaj zalili z dobro francosko kapljico. Zadolnela je tudi slovenska pesem, ki je kljub negotovnosti drugih gostov, zaključek naredila še bolj slavnosten.

Naslednje jutro smo bili zopet nared za izlet v okolico Chamonixa. Na drugem koncu mesta smo sedli na zobato železnico in se odpeljali na Mer de Glace, morje ledu. To je eden največjih lednikov v Evropi, saj s svojo dolžino s priključki meri 15 km, širine do 1950 m, debeline do 240 m. Po ledeniku smo hodili nekaj ur, preskakovali razpoke, globino pa preizkušali s kamni, katere smo metali v žrela, kjer so ponikali potoki vode. Nekateri so imeli tudi tako srečo, da so med nanešenim kamenjem našli prave kristale raznih barv. Tisti pa, ki nismo imeli te sreče, smo se v tabor vmili s kamenjem obteženimi nahrbtniki. Zadnji dan bivanja v tem rajju pa smo hoteli zaključiti še z vzponom na en štiritisočak. Precejšnjo višino bi pridobili z žičnico na Aigille du Midi, katera te v 25 minutah pripelje na višino 3842 m. Zjutraj nam je ponagajala megla, tako da se nismo upali na tako dolgo pot. A smo dan vseeno preživeli. Zopet je bila naša točka Chamonix. Tu smo si ogledali pokopališče predvsem žrtev Mont Blanskega pogorja, planinski muzej s slikami o razvoju alpinizma, primerek kamenja iz nožranjosti pogorja, ko so vrtali predor.

Zapravili smo še zadnje frankce, ki so že prejšnje dni kopneli kot spomladanski sneg. Naslednji, zadnji dan smo na hitro pospravili šotore in se vračali proti domu

po isti poti. Med potjo smo bili priče težkim prometnim nesrečam, nazadnje pa bi kmalu doletela še nas, ker nam je pri avtobusu počila dovodna cev za gorivo.

In zopet smo na meji. Problemi s carino. Prtljažniki so bili polni, cariniki pa nam niso verjeli, da smo pošteni ljudje in da se vracamo s samo ropotijo in wnanimi cunjami. Jaz sem bil celo med tistimi srečneži, kateri smo morali razkazati vso zapakirano kramo, drugega od tega nisem imel kakor delo.

Na domačih tleh nas je sprejel dež. Čeprav nam je bilo lepo, smo se radi vračali domov. Spomin nam bodo budili posnetki, ki smo jih napravili med potjo.

Peter Milnar

Oglas

Kdor želi za določen čas (1 do 2 leti) oddati sobo v najem, naj sporoči uredništvu DELO-ZIVLJENJE do 15. septembra.

Poročili so se:

Anica Jereb in Janez Sedej, obrat Žiri, Albina Mlakar, Danica Podobnik in Anica Čadež, obrat Gorenja vas ter Ivanka Spanec, prodajalna I., Zagreb. Vsem naše iskrene čestitke!



Žirovci nadaljujemo z značilnim urejevanjem komunalnih vprašanj — dela smo se lotili sami, prispevamo pa tudi večji del finančnih sredstev za asfaltiranje. Na hišo poprečno preko 5.000 novih dinarjev.



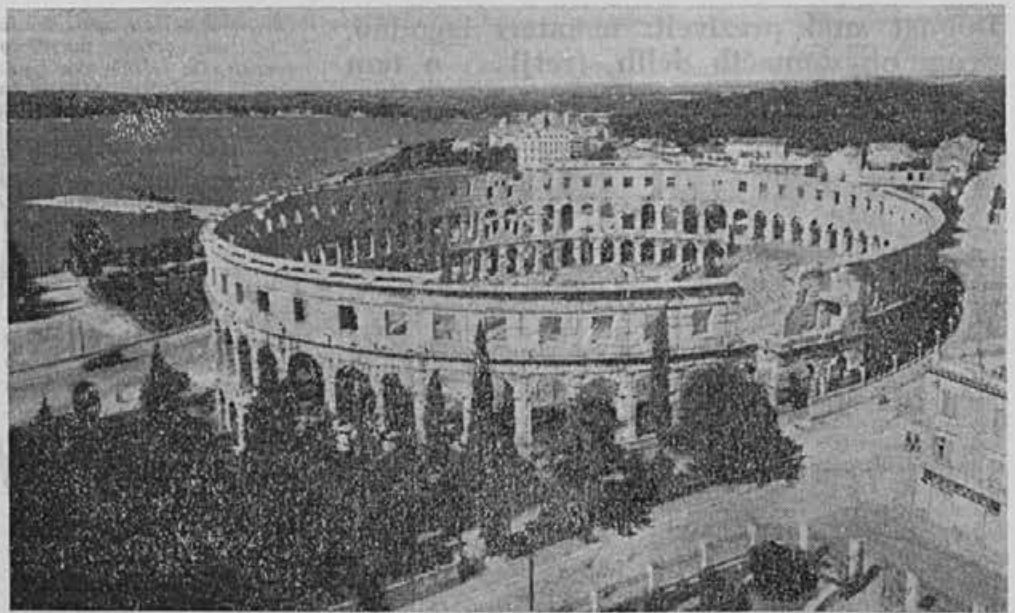
Izlet z avionom v Pulj

Tudi letos, kakor vsako leto, je Sindikalna organizacija Alpine pripravila številne izlete za člane kolektiva. Izбира izletov je bila zelo peštra, tako, da je lahko vsak izbral progo po okusu. Ena od prog je bila tudi izlet z letalom v Pulj. Da je bila ta proga pravilno izbrana, se je videlo po številu prijavljenih, saj jih je bilo trikrat toliko, kakor se jih je predvidevalo. Najprej je bilo na razpolago le eno letalo, to je za 115 ljudi, zato so morali ostale vključiti v redne polete, zaradi česar so se izleti pomaknili v poznejši čas, mislim pa, da to ni nikogar motilo.

V nedeljo, 17. avgusta, ob 6. uri smo se zbrali pred tovarno. V žirovski kotlini je ležala jutranja megla, kar običajno pomeni lepo vreme, toda kljub temu smo bili v negotovosti, kar je tudi razumljivo, saj za prvi izlet z letalom si vsakdo želi lep razgled z višine.

V Skofji Loki se nam je pridružila vodička Spela. Po prihodu na Brnike smo takoj zagledali letalo DC-9. Vsi smo vedeli, da se bomo s tem peljali mi, zato smo nestrpnost čakali odhoda. Spela nam je

priskrbela karte in že je sledil poziv po zvočniku, naj se pripravimo na odhod. Čez nekaj trenutkov smo se že vzpenjali v letalo. Ko smo se namestili na sedeže in se privezali z varnostnimi pasovi, se je že premaknilo proti vzletni stezi, plin, in že smo bili v zraku. Predno smo se zavedli, da letimo, smo že prebili plast jutranje megle, v oči pa nam je zableščalo jutranje sonce. Leteli smo vse višje in višje v jasno nebo, pod nami pa so se širila meglena prostranstva. Iz tega prostranstva so štrleli le višji vrhovi obsijani s soncem, ki so pokrajini dajali poseben čar. Po nekaj minutah leta smo že preleteli Cerknico. Megla je izginila in pokazala se je zelena notranjska pokrajina. Tudi vzdolž Istre je bil razgled na zelena polja edinstven. Nismo se še vživeli v to, da letimo, smo se že morali pripraviti na pristanek. Spuščali smo se vse nižje, hiše so postajale večje in zopet se nas je lotila rahla vznemirjenost, kako bomo pristali. Rahlo nas je zazibalo in že smo brzeli po pisti. Po izstopu iz letala nas je pozdravilo toplo sonce. Spela nam



Ste že videli puljsko areno?

je razložila program dneva in nas seznanila s časom odhoda. Vstopili smo na mestni avtobus, ki nas je odpeljal do kopališča Stoja. Toda neverjetno, za borih 10 km smo porabili polovico več časa, kakor za let z letalom z Brnikov do Pulja.

Kopališče Stoja je kar dobro urejeno. Ima kabine, restavracijo, bife in ostale kopališke naprave. Tu smo se kopali ves dopoldan in neko do srede popoldneva. Nekateri so postali tudi lepo zagoreli. Proti večeru smo se odpravili v mesto, saj smo si vsaj bežno hoteli ogledati mestne zanimivosti.

Pulj šteje danes od 35–40 tisoč prebivalcev in je politično, gospodarsko in kulturno središče hrvaške Istre, ter živahno turistično središče. Leži ob puljskem zalivu. Ugodna lega je privabila že Rimljane in ti so že leta 83 pr. n. št. napravili prvo naselbino. Na moč in pomembnost mesta v tistem času kažejo nekatere prav lepo ohranjene zgradbe. Med njimi je najbolj pomembna in znana Arena, ki je ena največjih ohranjenih tovrstnih zgradb sploh, saj je lahko sprejela tudi do 23.000 gledalcev. Mesto je bilo v poznejših obdobjih večkrat porušeno in tudi Rimljani so odpeljali mnogo dragocenosti za gradnjo svojega mesta Rima. Leta 1797 je Pulj dobila Avstrija in jo začela oblikovati v vojaško pomorsko oporišče in je mesto dobilo še železnico, je poleg vojaškega dobila še gospodarski pomen. V času italijanskega gospostva se Pulj ni posebno razvil, ko pa je bil priključen Jugoslaviji (1947) se začne njegov hitri vsestranski razvoj. Sedaj ima Pulj veliko ladjedelnico Uljanik, tovarno cementa, tovarno ribjih konzerv in še vrsto drugih delovnih organizacij. Kot važen gospodarski objekt je vredno omeniti tudi letališče, ki se je prav v zadnjem času močno razvilo in prispevalo k naglo rastočemu turizmu.

V bližini Pulja leži tudi otok Brioni, kjer je rezidenca predsednika republike Tita. Mračilo se je že, ko smo prišli na postajo, da pričaka-

mo avtobus za letališče. Po krajšem čakanju smo se le odpeljali, toda do odhoda letala je bila še debela ura. Po uri čakanja smo se že vsi pripravili, da se vkrcamo, ko so nas po zvočniku obvestili, da ne bomo še leteli, ker je na Brniku megla. Med ljudmi je rasla vznemirjenost, marsikoga je že skrbelo, kako bomo potovali. Toda kmalu smo se vkrcali in poleteli v noč. Pod nami se je razprostiralo razsvetljeno mesto, ki je kmalu izginilo v daljavi. Na levi smo zagledali razsvetljeno reško pristanišče, iz globine pa so odsevale drobne svetle pike,

da je izgledalo, kakor da bi gledal zvezdnato nebo, vendar tokrat od zgoraj navzdol. Ze smo bili nad Ljubljano. Ker smo bili že nekoliko nižje, smo lepo videli razsvetljeno mesto. Lepo se je videl razsvetljen grad, pa tudi posamezne ulice. Pred letališčem nas je čakal avtobus, posedli smo in kmalu smo bili doma. Težko pričakovano doživetje je bilo za nami. Čeprav je bil dan poln neke vznemirjenosti in strahu, smo bili vsi veseli in verjetno ni bilo nikomur žal, da se je udeležil izleta.

Andrej Mlakar

Bili smo na Dunaju

Kot že nekaj let prej je tudi letos sindikat Alpine organiziral izlete za svoje delavce in to v Pulj, Novigrad, Kumrovec in na Dunaj.

24. julija zjutraj smo se vsedli na avtobus, ki nas je popeljal proti Dunaju. Razpoloženje na avtobusu je bilo prijetno, tako da je pot na Dunaj kar hitro minila.

Tja smo prispeli popoldne. Dunaj je veliko mesto, polno zanimivosti, saj ima bogato in zanimivo preteklost, o kateri nam je veliko pripovedoval vodič, ki smo ga vsi zelo pohvalili.

Po ogledu mesta smo odšli v Schönbrunn. Tam smo videli bogastvo vladarjev iz obdobja Avstroogrske monarhije. Nato pa smo si ogledali zad-

nji dom Marije Terezije, njenih otrok in sorodnikov. Tako življenje vladarjev Avstroogrske, kot njihova smrt je bila odeta v eno samo neizmerno bogastvo.

Pot nas je vodila naprej v veliki cvetličnjak tropskih rastlin. Videli smo tudi spomenik Johana Straussa in cerkev svetega tSefana. Popeljali smo se po kolesu v Prateru, kjer smo videli vse mesto. Bilo je enkratno doživetje.

Tudi vožnja je bila zanimiva, čeprav je bila dolga.

Tudi naslednje leto si želimo takšnega izleta. Izlet na Dunaj pa nam bo ostal trajnem spominu.

Marija FRELJH

Klor v vodi

Dne 3.7.1975 je imela voda iz žirovskega vodovoda nenačuden okus in vonj. Ker smo že imeli primer, da je v vodovodno omrežje zašla gnojnica, se je tudi v tem primeru glasila enostranska obsodba: v vodi je gnojnica. Kljub zagotovilom vodstva krajevne skupnosti Ziri, da v vodi ni gnojnice, ni tega nihče verjel.

Sedaj so prispeli bakteriološki izvidi vode, ki je bila omejenega dne vzeta ob 7. in ob 8. uri iz vodovoda v Združenem domu, vas obveščamo, da v vodi ni bila gnojnica.

Končna ugotovitev je, da je voda vsebovala preveliko dozo klora.

Klor, raztopljen v vodi v prevelikih količinah daje enak okus in vonj kot gnojnica.

Krajevna skupnost Ziri



V juliju letos je Gasilski vod iz Brekovic slavil 15. obletnico ustanovitve. Ob tej priliki je bila proslava in otvoritev gasilskega doma v Brekovicah.

Pokrovitelj te proslave je bila tovarna obutve ALPINA, ki je dosti pripomogla pri gradnji tega doma, zato ji gre za vso pomoč in pokroviteljstvo najlepša zahvala.

Zahvaljujemo se tudi vsem ostalim, ki so nam pomagali!

GASILSKI VOD BREKOVICE



Prvič na Triglav

Bilo je zgodnje nedeljsko jutro in zadnji ponočnjaki so se vračali domov, ko smo mi začeli nov dan. To ni bil čisto običajen dan, od njega smo pričakovali veliko, saj smo bili namenjeni na Triglav. Avtomobili so kar hitro požirali kilometre in nekako ob 5. uri smo prispeli v bližino Mojstrane, odkoder smo

mestljivo podobo. Prehod čez snežišča, ki jih ni malo, je bilo enkratno doživetje. Zamaknjeni v lepoto narave smo tako kmalu dosegli Staničevo kočjo, kjer se je prilegel vroč čaj in obilna malica — priprava za naskok na Triglav.

Po okrepčilu smo bili spet na poti in kljub naporom, ni

ber mož, ker je odkril to točko.

Počasi smo krenili nazaj, polni lepih spominov in lepote, ki jih nudi gorski svet. Planinci, ki smo jih srečevali, so bili vsi zelo prijazni in zgodili se, da si dva neznanca človeka po napornem dnevu sežeta v roke. Taka je namreč navada v hribih in če omenim



Tudi letos je PD Žiri organiziralo pohode po slovenski planinski transverzali. Prva dva posnetka: na Triglavu in spust z njega; spodaj: na Nanosu



Mogoče malo utrujeni — toda zadovoljni

začeli naš podvig. Skriti v senci mogočnih gozdov, je v nas plala ena sama želja, da bi bilo lepo vreme!

Polni upanja in pričakovanj smo pričeli s hojo skozi gozd in ptičje petje je spremljalo naše vedro razpoloženje. Bilo nas je 21, od tega 15 rekrutov, torej planincev novincev. To ni čisto prava beseda, saj smo vsi hodili v hribe že prej, toda na Triglavu še nismo bili in neka notranja želja nas je gnala gor, koder bomo pozabili vse skrbi in se seveda ob srečni vrnitvi pohvalili svojim prijateljem. Saj pravijo, da imena planincev ne zasluži tisti, ki še ni grizel kolen na vrh očaka domovine. Najsrečnejši od vseh so bili seveda otroci, ki so vso pot hodili prvi in s kondicijo, kakršno imajo le gamsi, premagovali strmino. Vsi pa smo bili seveda pod nadzorstvom dveh izkušenih planincev, ki sta ves čas z budnim očesom bdela nad nami, delila nasvete in nas spodbujala, da smo končno srečno prišli na vrh.

Mislím, da nikogar od nas ni sram priznati, da je težko čakal prvega počitka. Tu smo počteno izpraznili nahrbtnike in potem smo se lažje vzpenjali. Narava je bila čudovita, prav tako ni zaostajalo vreme, od katerega je bil odvisen celoten naš pohod. Grmički vseh vrst sviščev in čist zrak so naznanjali, da smo v gorah, daleč od mesta, torej v svetu, kjer ima narava še svojo pravo in nenado-

hotel nihče ostani figa mož. Se zadnji postanek na Kredarici in že smo se vzpenjali po klinih, korak za korakom, proti vrhu. Malce nas je bilo strah, pa ne strme poti, ampak tistega, kar nas je čakalo na vrhu, — planinski krst. Kmalu smo bili na vrhu. Neverjetno, čudovito, enkratno, kakšen razgled. Pozabljen je bil ves trud, krst je bil mimo in sklenili smo, da je bil Jakob Aljaž res do-

še razpoloženje v koči, lahko rečem, da so gore edini kraj, kjer izrek »človek človeku volk« ne velja.

Naslednjega dne smo se z otožnim pogledom ozirali nazaj tja, kjer smo doživeli toliko lepega. Ničesar ni bilo, da bi odnesli za spomin, pa vendar smo bili bogatejši za nekaj, česar ne doživi vsakdo. Enoglasno smo sklenili: »Se pojdemo v hribe!«

Irena Zakelj

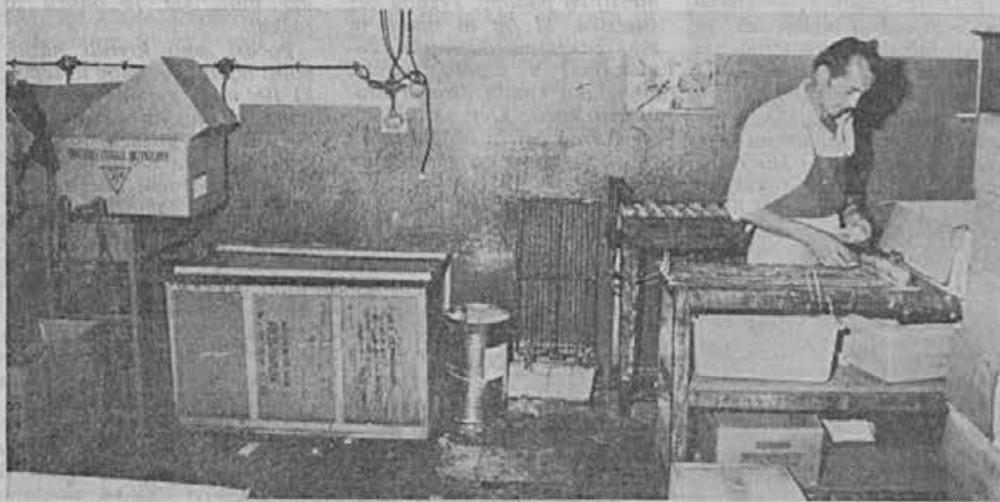
Zelo uspešna krvodajalska akcija

V krvodajalski akciji, ki je bila pretekli mesec v Žireh, je bilo samo iz Alpine 275 krvodajalcev, kar je doslej največje število. Vsem krvodajalcem se za človekoljubni odziv najlepše zahvaljujejo!

Samoupravni organi OZD Alpine
Vodstva družbenopolitičnih organizacij OZD Alpine
Krajevni in občinski odbor
Rdečega križa Slovenije



Kdo zna?



Spoštovani bralci!

Da bi pospešili izboljšanje našega dela in obogatili naše znanje zlasti s področja tehnologije in organizacije, uvajamo novo nagradno igro KDO ZNA?

Predstavljamo vam delovno mesto POTAPLJANJE OPETNIKOV (v hali). Vaša naloga je, da izdelate predlog po naslednjih vprašanjih:

1. Kako izboljšati transport do in od delovnega mesta?
2. Kako izboljšati organizacijo dela na delovnem mestu?
3. Kako izboljšati delovne pogoje?

(Po možnosti predložite tudi skice.)

Nagrade so 3 in sicer:

- | | |
|------------|---------|
| 1. nagrada | 200 din |
| 2. nagrada | 150 din |
| 3. nagrada | 100 din |

Rešitve pošljite najkasneje do 15. 9. na uredniški odbor Delo-življenje.

Predloge bo ocenjevala posebna komisija. Izredno dobre predloge pa bomo poleg nagrade predložili tudi komisiji za inovacije.

Pridržujemo si pravico, da ne podelimo vseh nagrad, če predlogi po mnenju komisije ne bodo dovolj kvalitetni.

Uredništvo

Žirovski taborniki so zastopali Slovenijo



V okviru 6. zleta jugoslovanskih tabornikov je bil od 3. do 5. julija na Petrovem brdu pri Karlovcu Jugoslovanski taborniški partizanski mnogoboj. Pravico nastopa so imeli le zmagovalci po republikah. Slovenijo je zastopal 3. vod čete Zelene-ga Zirka, imenovan »Zvijace«. V hudi konkurenci najboljših ekip v državi so zasedli 3. mesto, prvi pa so bili taborniki iz Srbije. Podvig, ki ga velja posebej pohvaliti.

»DELO ŽIVLJENJE« Je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Alfonz Zajec
Ivan Capuder
Janez Smeh
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

Nakon završetka proljetnog djela prvenstva Zagreba u malom nogometu, gdje je momčad »Alpina Ziri« postigla veći reklamni nego rezultatski uspjeh, došlo je do osvježenja momčadi novim poznatim igračima, a time i izvanrednog uspjeha na turnirskom takmičenju.

Zagreb, 27. 7. 1975 — TURNIR »DAN USTANKA 75«
Neočekivani uspjeh. Radi velike izjednačenosti i konkurencije prijavljenih momčadi, naše želje bile su skromne. Velikim zalaganjem i požrtvovanjem nadmašili smo i sebe. Osvojen ljep pehar, diplome momčadi i pojedinačno, odojak i dobra organizacija proslave, ljepa su nagrada za učinjen trud, tim više što smo se svojim učestvovanjem na turniru priključili proslavi dana ustanka.

Zagreb—Sestine, 15. 8. 1975 — TURNIR
RK »SLJEME«

Novi uspjesi »Alpine«

Ponovno su na okupu poznate i vrlo kvalitetne momčadi malog nogometa u Zagrebu. Popularni turnir u Sestinama završio je ponovnim trijumfom momčadi »Alpina«. Uz favorite turnira momčadi »Markuševac«, »Horvati«, »Mladost« i igrači »Alpina« dobrim nogometom priredili su užitak brojnim gledaocima. Poslije dramatičnog finala pehar, komplet dresova, medalju fair play i čestitke primili su nogometaši »Alpina«.

Cilj, da osnivanjem momčadi »Alpina Ziri«, među omladinom reklamiramo našu radnu organizaciju uspio je u potpunosti, a uz vrlo mala financijska sredstva.

Jakob Čelik

Košarkarji, morda jeseni še več uspeha

Čas dopustov in počitnic je mimo. Imeli smo dovolj časa, da se odpočijemo od napor-nih spomladanskih tekmovanj in drugi del pričakujemo sve-ži in pripravljeni.

Pri košarkarjih KK Kladi-var so bili v nekaterih kate-gorijah doseženi slabši rezul-tati kot smo pričakovali, zato so vsi preko celih počitnic redno vadili. Tik pred pričet-kom tekmovanj pa so odšli še na skupne enotedenske priprave v Rovinj. Ob tako resnem delu je pričakovati, da bo uspeh boljši kot v prvem delu.

Poglejmo na kratko, kako so se posamezne ekipe uvrstile v prvem delu:

- pionirji: 1. mesto v gorenjski ligi;
- pionirke: 1. mesto v gorenjski ligi;
- mladinci: 2. mesto v II. republiški ligi;
- člani: 7. mesto v I. skupini II. slovenske lige;
- članice: 6. mesto v I. slovenski ligi.

Poleg tega pa so se članice uvrstile še v nadaljnje tek-movanje v tekmovanju za Ju-goslovanski pokal in se bodo v naslednji tekmi srečale z ekipo Vrhniko.

Sploh bo jesenski del za košarkarje zelo naporen, saj bodo poleg rednih ligaških tekmovanj na sporedu tudi republiška prvenstva za pio-nirke, pionirke in mladinke, kjer imajo vse tri ekipe lepe možnosti zasesti katero od prvih treh mest.

Tudi osnovnošolska ekipa se na jesenski del tekmova-nja pridno pripravlja. Tudi oni so imeli priprave, in sicer

na Vrhu nad Rovtami. Tam so si cel teden nabirali moči in izpopolnjevali tehniko. Letos je za vadbo med počit-nicami še težje, kajti trenu-no je usposobljeno le igrišče pri TVD Partizanu.



Nogometaši in košarkarji — tokrat manj zares.

V času počitnic so za razvedrilo poskrbeli košarkarji in nogometaši, ki so se pome-rieli med seboj najprej v nogometu, potem pa še v košar-ki. Nogometaši so bili na svojem terenu odločno pre-močni in so premagali košar-karje s 5:0, le-ti pa so se jim oddolžili popoldne v košar-karski tekmi, ki so jo dobili z 92:29.

Miha Govekar